

Rozvoj intravilánu a životné prostredie

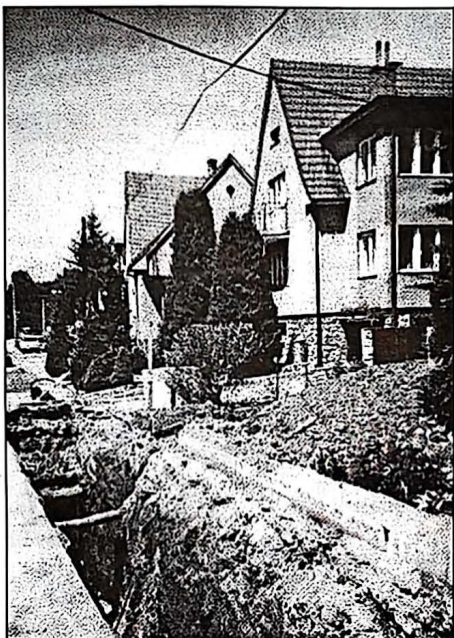
5. pokračovanie

Dôvod, že na túto tému pokračujem s písaním po dlhšej prestávke je prostý. V roku 1999 mohli byť z finančných dôvodov vytlačené len tri čísla Lipovca a témy v nich uverejnené boli dôležitejšie.

V tomto pokračovaní budem písať o najmladšej, ale zároveň najväčšej osade obce Horné Srnie, ktorá má vlastný intravilán. Je pekná, moderná, srdcu blízka, ale aj zatracovaná. Od nepamäti je jej "teritórium" umývané z dvoch strán. Zo západu je nablízku potok Vlárka a z južnej strany jediná ulica ohrozuje rieka Vlára. Ostatné hranice intravilánu sú lemované majestátnymi smrekmi a jaseňovými veľkánmi. Pri rozhraničovaní naša najväčšia osada strčila ale neskôr pri kompenzáciach získala. Áno reč je o Rybníčkoch, ktoré sú bránou na Slovensko pri ceste z Moravy.

Historická hranica, potok Vlárka už nie je hraničnou čiarou a myslím si, že okolo tejto hranice bolo už veľa napísané. Aj v minulosti (okrem Protektoriátu), bola vnímaná ako pojem, ktorý neprekážal ani jednej strane pri vzájomnom riešení životných problémov. Spomeniem okolie hranice v súvislosti s historickým osídlením. Brumovské panstvo malo tesne na hranici usadlosť Vlár (1511) a neskôršie túto usadlosť pomenovali pustá Vlár (1520). Z toho možno usudzovať, že sa jednalo o zaniknutú osadu. Je zaujímavé, že zemský pán z Brumova si za hranicou vybudo-

val hospodárstvo - rybníky, čo mesto Brumov listom oznámilo do mesta Trnavy (1539). Z tohoto popisu udalostí tesne v okolí

hranice Dr. Milan Chlebana pripúšťa, že práve rybníky brumovského zemepána dali meno osade Rybníky.

O prvých obyvateľoch osady nemáme zachované zprávy. Je pravdou, že obyvatelia zo susednej osady "za vodou" z Čakanova sa sťahovali na lepšie grunty (Červenka). Vieme, že najstaršie obydlia boli celodrevené (panská hájovňa).

Po roku 1788 mali obyvatelia okolitých osád príležitosť pracovať pre Hut vo Sv. Sidónii, ale to je už obdobie panstva Illesházyovcov o ktorých máme dobré informácie z vlárskej doliny (Rajkovec, Zábava). Ich obydlia boli kombinované s poľnohospodárskymi stavbami. Základom ich činnosti ostali práce v lesoch a poľnohospodárstvo. Navyiac, prí-

ležitosťne pracovali pri splavovaní dreva z okolitých lesov k rajkoveckej pile, alebo až k Váhu, dokument z roku 1816).

"Novšie" rodinné domy už celomurované sú z prelomu storočia (1900). Svedok je rodinný dom (Jozef Masár), ktorý teraz vlastní p. Meščánková. Neskôr (1935) pribudli ďalšie rodinné domy (Ambrózy Anton) a budova colnice (1940), ktoré mali už dobovú architektúru (základ do L). A výstavba začala aj na pravej strane štátnej cesty (Michal Zajac), čo je vzťahované na smer cesty do obce.

Výrazný pokrok v úrovni bývania priniesli do osady stavebníci po roku 1964 (Varčeková, Červenka, Kristín) hlavne v sociálnej vybavenosti (vlastné vododovody, odpad so septikom).

Najnovšie rodinné domy majú kompletne sociálne vybavenie, sú priestranné, estetické a mnohé svojou architektúrou vhodne zapadajú do rázu krajiny pri vstupe na Slovensko.

Dotácie, ktoré obec dostala v rámci rozhraničenia boli účelové.

úplné inžinierske siete mimo rozvodu zemného plynu) získali.

V 1. stavbe boli vybudované rozvody pitnej vody, úplná sieť kanalizačného zberača od colnice až po čističku odpadových vôd (ČOV) (pod Rybníkmi). Zberač má prípojky od všetkých rodinných domov a voľných stavebných pozemkov. Práce vykonal Doprastav v roku 1998 v objeme 12,109 mil. Sk.

V 2. stavbe boli urobené práce na vybudovaní studní v Čakanove (výdatnosť 1 sekundový liter), akumuláčnej vodnej nádrže (objem 40 m³) a prívodného potrubia do siete na Rybníky. Náklady na stavbu v objeme 3,0 mil. Sk boli vyplatené firme TRIM s. r. o. v roku 1999.

V súčasnosti boli dokončené práce pri určení ochranného pásma zdroja pitnej vody v Čakanove. Celé zariadenie je schválené orgánom hygieny a ČOV je v skúšobnej prevádzke (s dobrými výsledkami).

Obidve stavby boli kolaudované 7.12.1999. Tieto investície podstatne ovplyvnili, zlepšili ži-

Rybníky, hlavne preto, že budúca colnica, ktorá bude spoločná pre SR a ČR má byť postavená na území SR a má v projekte

votné prostredie v osade Rybníky.

Ing. A. Krajčí

Z rokovania Obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní na svojom zasadnutí dňa 23.2.2000 prerokovalo a

VZALO NA VEDOMIE:

- správu o prevedení inventarizácie hospodárskych prostriedkov k 30. 11. 1999 na OcÚ a v organizáciach ním riadených

- informatívnu správu o stravovaní dôchodcov z obce v Domove dôchodcov v Hornom Srní

SCHVÁLILO:

- Správu o hospodárení obce za rok 1999 - príjmy predstavovali 7 706 000,- Sk a výdavky 7 600 000,- Sk, prebytok hospodárenia + 106 000,- Sk. Zostatok úveru je 5 980 000,- Sk.

- správu o hospodárení Príspevkovej organizácie - služby za rok 1999

- plán činnosti PO - služby na rok 2000

- zmenu čl. 2 ods. A/, b/ a d/ VZN č. 1/ 1998 o určení náležitostí miestnych poplatkov v obci Horné Srnie, z ktorej pre občanov vyplýva: občan je povinný skladovať stavebný materiál na vlastnom pozemku. Ak takúto možnosť nemá, za uskladnenie stav. materiálu so súhlasom obecného úradu, je stanovený jednorázový poplatok 100,- Sk, ktorý platí na obdobie 1 roka. Ak sa občan nepreukáže povolením obecného úradu na uskladnenie materiálu na chodníku alebo MK, bude mu vyrúbená pokuta do výšky 500,- Sk.

- zmenu čl. 3 ods. 4/ VZN č. 2/1998 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach v obci Horné Srnie

SÚHLASILO

- s predajom výrobné haly v Blatí firme VITAL, s. r. o. Nemšová

- s umiestnením tretej garáže na pozemku medzi budovou MŠ a bytovkou č. 768. Stavebníkmi garáží budú: František Tvrdoň ml., Milan Jurenka a Miroslav Mačina.

- s poskytnutím návratného príspevku PO - služby vo výške 26 000,- Sk z rozpočtu obce

- s vypnutím každého druhého svetelného bodu verejného osvetlenia v obci z úsporných dôvodov

- s prevedením výberového konania na opravu strechy Domu rozlúčky firmou KERAMONG, v. o. s. Trenčín

- so zvýšením poplatku za vyhlasovanie v miestnom rozhlas z 20,- Sk na 30,- Sk

- so znížením poplatku od psov na salaši tak, ako je to pri odľahlých častiach obce

- s prenájmom pozemku pri pošte Petrovi Mečiarovi na postavenie stánku PNS

- s odpredajom strojného zariadenia z výrobné haly obce verejnou dražbou

NESÚHLASILO:

- s odpustením časti poplatku za odvoz odpadu za rok 1998. Základnej škole v Hornom Srní

- so zrušením platby za vývoz odpadu A. Kebískovi

- s odpredajom pozemku pod garáž Za kostolom M. Petrúškovi

- so zrušením železných zábran na dolnej lávke cez rieku Vlára.

Matričné okienko

MANŽELSTVO UZATVORILI:

5.2.2000 Pavol Orechovský z Nemšovej a Marcela Žáková z Horného Srnia

19.2.2000 Ján Patka z Nemšovej a Silvia Kolárová z Horného Srnia

ZLATÚ SVADBU OSLÁVILI:

21.1.2000 Vincent a Mária Horeční, bytom Horné Srnie č. 590

NAŠI NOVÍ OBČANIA:

3.1.2000 Anná Juzeková

4.1.2000 Matej Štefánek

18.1.2000 Samuel Húserka

NAVZDY SME SA ROZLÚČILI:

5.1.2000 Mária Kebísková

21.1.2000 Margita Vodičková

16.2.2000 Anna Meščánková

22.2.2000 Alžbeta Krajčiová

Jubilanti roku 2000

92 roční

Mária Chlebanová č. 36

Katarína Kebísková č. 718

90 ročná

Alžbeta Štefánková č. 706

85 roční

Alžbeta Gašparová č. 762

Irena Králiková č. 532

80 roční

Vincencia Beňová č. 297

Anna Chovancová č. 806

Margita Dobošová č. 432

Jaroslav Húserka č. 536

Štefan Kebísek č. 156

František Krajčí č. 616

Sylvia Makovcová č. 133

Mária Martišková č. 724

Augustín Marton č. 360

Anna Medeková č. 159

Mária Meščánková č. 76

Emil Michálik č. 508

Mária Varčeková č. 522

Júlia Vodičková č. 738

Už takmer desaťročné pôsobí v našej obci spevokol pod vedením pána Dušana Piatrika. Spevokol sa prezentuje svojim speváckym umením v prevažnej miere v kostole pri rôznych sviatkoch a významných podujatiach, ale v poslednom období aj pri rôznych dedinských kultúrnych podujatiach.

V období Vianoc spevokol svojim umením potešil dôchodcov v JRD Vlára, pri ich

tradičnom vianočnom posedení, dôchodcov v Domove dôchodcov, ale i za hranicami našej obce v dedinke Soblahov - bývalom pôsobisku vdp. Nosála.

V súčasnej dobe sa členovia zboru pripravujú na svoju prvú súťažnú prehliadku, ktorá sa uskutoční 9. apríla 2000 v Trenčíne. Veríme, že svojim spevom budú dôstojne reprezentovať našu obec a všetci im spoločne držia palce! **Jana Štefánková**

Rozpočet obce Horné Srnie na rok 2000

PRÍJMY:

Miestna knižnica	5 000,-
Cintorínske poplatky	4 000,-
Služby domu smútku	3 000,-
Správne poplatky - spolu	243 000,-
- spr. popl. + ryb. lístky	3 000,-
- hracie automaty	240 000,-
Miestne poplatky - spolu	230 000,-
- poplatky zo vstupného	2 000,-
- poplatky od psa	15 000,-
- poplatok za využitie VP	13 000,-
- popl. z predaja alkohol. nápojov a tabakových výrobkov	200 000,-
Poplatok za znečistenie ovzdušia	3 000,-
Komunálny odpad FO	383 000,-
Komunálny odpad PO	67 000,-
Daň z príjmov zo závislej činnosti	3 000 000,-
Daň z nehnut. FO - pozemky	93 000,-
- stavby	174 000,-
Daň z predaných bytov	2 000,-
Daň z nehnut. PO - pozemky	550 000,-
- stavby	543 000,-
Cestná daň	280 000,-
Daň z príjmov PO	400 000,-
Bankové úroky	15 000,-
Príjmy z činnosti:	
- vyhlasovanie + kopírovacie práce	16 000,-
Príjem z prenájmu majetku obce	550 000,-
Dotácia zo štátneho rozpočtu	400 000,-
Vratky pôžičiek	16 000,-
Zdravotné stredisko	100 000,-
Prevod zostatku z roku 1999	252 000,-
Výnosy cenných papierov	1 000,-
Trenč. vodohosp. spol. - nájomné	170 000,-
Spolu príjmy:	7 500 000,-

VÝDAVKY:

Miestne komunikácie	280 000,-
Oprava strechy Domu rozlúčky	350 000,-
Požiarna ochrana	60 000,-
Miestna knižnica	65 000,-
Pohrebníctvo	50 000,-
ZPOZ a ostatná činnosť v kultúre	50 000,-
Slávnosti v obci	5 000,-
Stretnutia rodákov	6 000,-
Mimoškolská činnosť	8 000,-
Príspevok folklórnemu súboru	15 000,-
Príspevok Klubu Cementár	80 000,-
Príspevok na opravu kostola	100 000,-
Príspevok TJ	65 000,-
Príspevok vodáckemu oddielu	15 000,-
Príspevok - miniliga - futbal	2 000,-
Príspevok - basketbal	2 000,-
Príspevok - tenisový oddiel	20 000,-
Údržba športovej haly	30 000,-
Výst. obce - projektová dokumentácia	300 000,-
Sociálna výpomoc	100 000,-
Verejné osvetlenie	240 000,-
Verejná zeleň	30 000,-
Ostatné služby miest. hospod.	40 000,-
Zimná údržba	30 000,-
Domový odpad	800 000,-
Čistenie potoka	20 000,-
Hala Blatie	60 000,-
Poslanci	150 000,-
Pozemkové úpravy	20 000,-
Správa obce	2 000 000,-
Zdravotné stredisko	86 000,-
Splátky úveru	1 340 000,-
Splátky úroku z úveru	1 081 000,-
Spolu výdavky:	7 500 000,-

Predseda finančnej komisie: Ing. Lubomír Poruban

OPÄŤ K ODPADOM

S problémom domového odpadu sa stretávame na každom mieste.

Myslím, že sme tomu venovali už dosť osvetu, ktorá má stále malý účinok. Nestačí len kritizovať, že veľa platíme za vývoz komunálneho odpadu, ale treba si vstúpiť do svedomia a pozrieť do smetovej nádoby a veľkokapacitných kontajnerov, čo všetko tam nájdeme. Nájdeme tam sklo, papier, kovový šrot a plasty. To však nie je odpad, ale druhotné suroviny, ktoré sa ešte dajú využiť. Ak prejdú bránou skládky tak už za ne zaplatíme. Nie sme takí bohatí aby sme si to mohli dovoliť a zatažovať neustále rozpočet obce a peňaženku občana. Je to iba v nás a môžeme to ovplyvniť. Za rok 1999 obec zaplatila z rozpočtu 733 634,- Sk. Občan zaplatí podľa uznesenia OZ

530,- Sk, čo je 10,- Sk za týždenný vývoz 1 smetovej nádoby a obec za vývoz každej smetovej nádoby doplatí 366,- Sk. Smetné nádoby obec poskytuje zdarma, občan za ne neplatí. V roku 1999 obec nakúpila smetné nádoby v hodnote 75 397,- Sk. Sú sťažnosti občanov, hlavne dôchodcov, ktorí nevypruďujú veľa odpadu, že je to voči nim nespravodlivé oproti rodinám s väčším počtom členov domácnosti. OZ v najbližšom období sa bude zaoberať či neprijatť uznesenie za paltbu na člena domácnosti. Ťažko je povedať, čo je najspravodlivejšie. Po tejto úprave by viac zaplatila viacčlenná domácnosť. Sú i také domácnosti kde žijú dve i tri rodiny s päť a viac členmi a odmietajú platiť aj jednu smetovú nádobu. V okolí máme obce, kde sa len malým

percentom dopláca z rozpočtu obce a občania musia zaplatiť všetky náklady za vývoz domového odpadu. Treba sa zamyslieť, ako to vyriešiť a odpad separovať, aby sa na skládku dostalo len to čo je nevyhnutné.

Pre tento rok máme uložené Okresným úradom životného prostredia v Trenčíne zlikvidovať všetky divoké skládky v okolí obce a rieky Vlára. Na toto je podľa rozpočtu treba 1.1 mil. Sk. Obec na to nemá a preto sme požiadali štátny fond životného prostredia o dotáciu. Ale toto nie je riešenie. Nedisiplinovaní občania narobia nelegálne skládky a štát to má zaplatiť. Ale kto je ten štát, ak nie občan? Len stále kritizujeme a nerobíme preto nič.

Milan Vidoman, starosta obce

JUBILEJNÝ ROK

Vážení čitatelia!

Dostáva sa ti do rúk prvé číslo obecného občasnika LIPOVEC v roku 2000.

Numerický zápis tohoto letopočtu znamená pre mnohých magické číslo, ktoré spájajú s rôznymi predpovedami, žiaľ veľmi často katastrofického charakteru.

Pre nás kresťanov, ktorí v Hornom Srní tvoríme 80% obyvateľov obce, je to v prvom rade JUBILEJNÝ ROK. Je to oslava jubilea - narodenín - príchodu Spasiteľa na svet. Pre kresťana je tento rok zdrojom radosti, rokom osláv a získania mimoriadnych milostí v katedrálach a pútnických chrámoch.

Z občianskeho pohľadu je rok 2000 záverom 20. storočia a druhého tisícročia od narodenia Ježiša Krista. Je to 2000 rokov kresťanskej Európy, lebo Európa je jediný svetadiel, ktorý ako celok prijal kresťanstvo všetkými národmi. Kresťanstvo je základným znakom civilizovanej Európy. Preto často hovoríme Kresťanská Európa.

Od 9. storočia, teda v celom druhom tisícročí sa aj náš národ formoval ako kresťanský a preto kresťanstvo sa stalo základným znakom Slovenského národa.

Kresťanstvo sme prijali zo západnej i východnej kultúry. V súčasnosti svoje kresťanské tradície odvodzujeme z Východu od Solúnskych bratov. Ale žiaľ, po smrti Konštantína - Cyrila a po uväznení Metoda, sme ich kňazov po 20-ročnej misii u nás škaredým spôsobom vyhnali. Odvtedy nás prenasleduje kliedba troch Svätoplukových prútov.

Aj dnes sme ochotní udať svojich kaplánov, že pri omši nemajú na sebe ornáty, ktorý my považujeme za vhodný a vyhovuje našej predstave. Kritizujeme celebranta za to, že čítanie, či spoločné modlitby recituje, podľa nás, na zlej strane oltára. Zazlievame kňazovi, že v nedeli, kedy má čas medzi dvoma omšami len 15 minút odmietol žiadateľovi vystaviť krstný list.

Nič sa v našom zmýšľaní za tisíc-

robie nezmenilo.

Pozrime sa teraz na 20. storočie z európskeho pohľadu. Oslava roku 1900, ako to ukazujú zachovalé fotografie a filmové zábery, bola plná nádejí. Veď ľudstvo už prešlo 18. storočím, ktoré zbožňovalo vedu, i 19. storočím, ktoré zbožňovalo techniku.

V 20. storočí veda hovorí skromne s antickým filozofom Sokratom "Viem, že nič neviem" a technika sa pripravuje na zadostučinenie za to, že ľudstvo priviedla k ekologickej katastrofe.

V 20. storočí vystúpil, po vede a technike, nový nepriateľ a to človek sám. Hneď na začiatku storočia človek rozpútal doteraz nevídanú svetovú vojnu. V jej závere zasiahol Boh, keď 13. mája 1917 vo FATIMSKOM ZJAVENÍ upozornil človeka na život v znamení kresťanskej lásky, a keď neposlúchne pripraví si ešte ničivejšie utrpenie. Človek sa nepoučil.

Prišlo mučenie tisícov ľudí v GULAGOCH na Sibíri. Ďalšie tisíce zahynuli v koncentračných táboroch Nemeckej ríše a vyvrcholením bola 6 rokov trvajúca najhroznejšia vojna v dejinách ľudstva.

Takto skončila prvá polovica 20. storočia.

Druhá polovica nášho storočia je charakterizovaná ako obdobie povie. Naozaj poverami v prísnom slova zmysle boli myšlienky a idey, ktoré ovládli toto obdobie:

- idea nahradenia trhu centrálnym riadením,
- idea plánovaného hospodárstva,
- idea oslobodenia od zákazov,
- idea povoľnej výchovy,
- idea, že marxisti odhalili podstatu vykorisťovania,
- idea, že marxistický názor je vedecký,
- idea, že socializmus je najvyššie štádium ľudskej spoločnosti.

Storočie povie bolo dobou, keď sa ľudia domnievali, že vedľa viac ako vedľa a preto preceňovali úspechy vedy.

Ironiou je, že sa povera, alebo poveru sa oficiálne považovalo to,

čo je základom morálky a čo tvorí základné a trvalé hodnoty, na ktorých bola vybudovaná európska a svetová kultúra.

Na náš Slovenský národ všetky spomínané negatívne skutočnosti doľahli v plnej miere. Máme skúsenosti s fašizmom, nacizmom i komunizmom. Vychádzame z prežitých udalostí ako z očistného kúpeľa. Uvedomujeme si, že fašizmus, nacizmus i komunizmus boli neúspešné pokusy o realizáciu ideí novoveku: sloboda, rovnosť, bratstvo. Úspešnejším sa ukázal demokratický systém realizovaný v štátoch západnej a severnej Európy a v USA.

Teraz v jubilejnom roku 2000, keď ďakujeme Stvoriteľovi, že pred desiatimi rokmi tak zázračne padol totalitný režim komunizmu u nás, upierame svoj zrak do budúcnosti.

Pred nami je nové storočie a tisícročie. Pozeráme sa na toto obdobie s nádejou národa, s nádejou Cirkvi i s nádejou demokratických štátov Európy. Chceme k nim patriť a obohatiť toto spoločenstvo európskych štátov o skúsenosti s totalitným komunizmom.

Pripomíname národom Európy: Hladomor v obilnej komore Európy na Ukrajine v 30-tych rokoch nášho storočia. Hladom a tvrdou prácou utýraných ľudí v GULAGOCH na Sibíri. Nevinné obete usmrtené v plynových komorách v koncentračnom tábore v Osvienčime. Tisíce kňazov, reholníkov, reholničiek a biskupov Slovenska umučených a zavraždených v našich slovenských väzniciach.

Nech jubilejný rok je rokom zmierenia, ale i spravodlivého zhodnotenia udalostí v končiacom sa storočí. Kresťan síce miluje i hriešnika, ale odsudzuje hriech.

Nech sa v našich myšliach a srdciach spája spravodlivosť so solidaritou a sloboda so zodpovednosťou.

Želáme si, aby rok 2000 bol začiatkom zmierenia medzi národmi, zmierenia medzi kultúrami a zmierenia medzi kresťanskými a svetovými cirkvami.

Dr. Pavol Červený

PUTUJEME DO RÍMA

S pokorou v srdci chcem poďakovať Pánovi za milosť, že som sa mohla zúčastniť Národnej púte Slovákov do Ríma v dňoch 14. až 16. februára 2000.

Mesto Rím, ktoré možno nazvať aj metropolou kresťanstva už dýcha jarou, nielen navonok kvitnucími stromami, ale aj vnútorne pozornosťou k pútnikom.

Stretali sme milých ľudí ochotných poradiť, pomôcť aj napriek rečovým bariéram.

Celý priebeh národnej púte bol podrobne opísaný v Katolíckych novinách č.9 dňa 27. februára 2000. Na mňa zapôsobila mimoriadna audiencia Slovákov u Svätého Otca Jána Pavla II. (obr. 1)

V radostnom očakávaní stretnutia s pápežom sme si na úvod vypočuli príhovor kardinála Jozefa Tomku, ktorý vyzval prítomných predstaviteľov štátu a desiatich kresťanských cirkví, aby sa toto stretnutie stalo pre Slovensko začiatkom skutočného prežívania kresťanskej lásky

medzi nami všade, kde sa stretávame. Nielen pekné slova, ktoré si vypočujeme v príhovoroch a nadšene im tleskame, ale skutočné každodenné obetavé prežívanie lásky k blížnym, ako nás k tomu vyzýva Pán Ježiš.

Príchod Svätého Otca do auly bol sprevádzaný radostným potleskom. Tento veľký a nebojím sa povedať aj svätý muž, Boží vyvolený, všade kde sa objaví - láme púta. Padajú predsudky, ktorými sa obklopi človek, aby sa vyhol priamemu pohľadu na Boha.

Pri pohľade na Svätého Otca bezprostredne cítite Božiu prítomnosť v ňom, ktorá vami preniká a naplnia radosťou. Uvedomujem si úžasnú Božiu lásku a veľké Božie milosrdenstvo.

Vážení čitatelia časopisu Lipovec. Redakcia ma oslovila ako jednu z účastníčok Národnej púti do Ríma. Mala som opísať to, čo sa opísať nedá. Zážitky z tejto púte

môžem nazvať veľkými slovami "ZÁŽITOK TIŠÍCROČIA SLOVENSKEHO NÁRODA". Všetkým vám prajem, aby ste aj vy mohli raz stáť na Svätopeterskom námestí a klanáť sa nášmu Bohu (obr. 2).

**Blažena Marčeková,
Dubnica n/V**

Pre vlastníkov a dedičov pozemkov

Poslednú informáciu o priebehu pozemkových úprav (PÚ) a spracovaní registra obnovennej evidencie pozemkov (ROEP), ktorá je v obecných novinách Lipovec 3/99 dopĺňujeme na základe rozhodnutia Okresného úradu odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Katastrálne územie Horné Srnie bolo zaradené do harmonogramu katastrálnych území, v ktorých sa vykonáva register obnovennej evidencie pozemkov v zmysle zákona č. 1180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len zákon). V konaní sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov.

Spracovateľom ROEPu, ako aj následných PÚ je firma TEK DAN s. r. o. Bratislava.

Pôvodný zámer vypracovať ROEP v intraviláne obce a v častiach vyňatých z PÚ, sa rozšíril na vypracovanie v rámci celého katastrálneho územia.

Po spracovaní a schválení registra, bude tento zapísaný v katastri nehnuteľností (budú založené listy vlastníctva) a bude slúžiť ako východzí podklad pre vyhotovenie PÚ - bude známa výmera pôdy s ktorou jednotliví vlastníci vstúpia do PÚ.

V zmysle zákona bola v Hornom Srni zriadená 7-členná komisia, pozostávajúca z predsedu komisie, zástupcu Okresného úradu odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, Okresného úradu odboru katastrálneho, PD Vlára Nemšová, Štátnych lesov, Slovenského pozemkového fondu a zástupcu vlastníkov pozemkov.

V súčasnosti prebieha "miestne šetrenie" v rámci ktorého sa zisťujú hlavne osobné údaje vlastníkov ako aj domneľých dedičov. Po jeho skončení bude návrh registra zverejnený na Obecnom úrade a každému známemu vlastníkovi bude zaslaný výpis z návrhu registra, týkajúci sa pozemkov, ktoré sú podľa zistených údajov v jeho vlastníctve, spolu s poučením o možnosti podania námietky.

Termíny pre priebeh spracovania ROEP, ktoré sa dotýkajú povinností vlastníkov a dedičov pozemkov budú včas oznámené cestou Obecného úradu v Hornom Srni.

**Ing. Alojz Krajčí
predseda združenia vlastníkov pozemkov**

Permanentné šírenie poplašnej správy

Mesiac január neznamenal pre pracovníkov CEMMAC a. s. iba začiatok veľkého finišu na rekonštrukcii technologických liniek, ale aj mimoriadnu mediálnu kampaň, keď sa v krátkom časovom slede objavili príspevky v televízii Nova a slovenskej tlači, pôsobiace negatívne na poslucháča a čitateľa, poznamenané rukopisom neprajníkov a konkurencie, či neodborného hodnotenia.

Preto čitateľom Lipovca predkladáme pôvodné stanovisko CEMMAC-u v Hornom Srní adresované redakciám Novy a Pravdy, ktoré sa síce písomne ozvali, ale na použitie stanoviska ako konkrétnej odozvy v svojich médiách už priestor nenašli. Škoda. Získavame tak svoj názor o cenzúre tlače.

Po šokujúcom šote v televízii NOVA sa aj v Pravde objavil článok upozorňujúci na možné spaľovanie nebezpečných odpadov v cementárni Horné Srnie.

Ani jeden z autorov však nenašiel serióznou odvahu a nenavštívil osobne manažment CEMMAC a. s., aby si na príslušnej odbornej úrovni pohovorili o téme, ktorá v predostieranej podobe vzbudzuje strach a obavy občanov z okolia Horného Srnia.

Čo je vlastne pravdou?

Pravdou je, že po 70-ročnej histórii vďaka zahraničnému kapitálu, ktorý po revolúcii priniesla najprv rakúska stavebná spoločnosť Maculan a od r. 1996 rakúska betonárska spoločnosť p. Asamera, sa v Hornom Srní zabezpečuje výmena šachtových pecí na výpal slinku za rotačnú pec. Pre nás cementárov je to rekonštrukcia výpalu slinku na podstatne vyššej technickej úrovni. Šachtové pece v Hornom Srní sú totiž poslednou európskou cementárskou raritou. Prvoradou technickou prednosťou nového výpalu je jeho automatizácia, uľahčenie práce a podstatné zníženie spotreby paliva. Kvalita vypáleného slinku umožní vyrábať cementy najvyšších pevnostných značiek, čo doteraz nebolo možné.

Investičná akcia je pred dokončením, pričom časť drvenia, predhomogenizácie a dopravy suroviny je už k dispozícii prevádzke od decembra. Celkový náklad bude predstavovať cca 1 mld. Sk a na stavbe našlo prácu mnoho slovenských, ale i zahraničných firiem. V dobe rastu nezamestnanosti významná skutočnosť. Schvaľovací proces, ktorý kritizuje p. G. Kaliská v Pravde 31.1.2000 v článku "Krivajúca dôslednosť ministerstva", bol

vykonaný seriózne a ak odborní pracovníci MŽP postúpili zámer stavby na rozhodnutie kompetentných orgánov v regióne, urobili tak správne, lebo rozsah uvažovanej činnosti sa oproti pôvodnej nezväčšil a predpismi E.I.A. deklarovaných 25% a investor neuvažoval s využitím alternatívnych palív, alebo ako nepopulárnejšie zneje - odpadov. Taká je aj skutočnosť. Stavba nepripravuje spaľovanie žiadnych, teda ani nebezpečných odpadov.

Vzniká ďalšia otázka. Prečo sa hovorí v zmluve o dielo, ktorá je predmetom kritiky o možnosti spaľovať aj nebezpečné odpady.

Odpovieme jednoducho na príklade kúpy auta. Ak ho kupujem na určitý počet rokov, tak žiadam parametre, ktoré budú očakávané aj v dlhšom časovom horizonte, teda čo najkvalitnejšie.

Tak isto aj rotačná pes. Je súčasťou rekonštrukcie a investor chce mať čo najperfektnejšie parametre. Tu netreba špekulácie nad výkonmi alebo časovým využitím. Kapacita naväzujúceho zariadenia - slinkových síl, mlynice cementu, cementových síl, baliarne, vykládky substrátov sú nezmenené a tie budú limitovať konečnú produkciu. To je ale treba prísť do CEMMAC-u a presvedčiť sa, kde je pravda. Nie písať to, čo jedna pani povedala. Veď pani Kaliská si mohla overiť, že štátny stavebný dohľad sa už uskutočnil a skonštatoval priamo na stavbe odchýlky len racionálneho charakteru.

Veľmi radi privítame v Hornom Srní aj pani riaditeľku Asociácie priemyslu a ochrany prírody Annu Zemanovú, ktorá na základe údajov zo zmluvy o dielo medzi objednávateľom rekonštrukcie a zároveň vlastníkom cementárne firmou CEMMAC a dodávateľom prác PSP Engineering poukazuje na závažný fakt. V novej rotačnej peci na výrobu slinku by sa podľa zmluvy mohli spaľovať aj nebezpečné odpady. Áno, mohli. Ale na to by bolo potrebné preinvestovať ďalšie stovky miliónov korún na zber, skladovanie, prípravu a dávkovanie alternatívnych palív. A to vôbec nehovoríme o náročnom schvaľovacom procese. V CEMMAC-u sa zatiaľ s takouto alternatívou neuvažuje. CEMMAC teda vo svojej žiadosti o stavebné povolenie nič nezamlčal.

Forma akou však článok v Pravde či televízny šot v NOVE upozorňuje čitateľa či televízneho diváka na možnosť

spaľovania aj nebezpečných odpadov v cementárskej rotačnej peci svedčí o neznalosti problematiky. Veď spaľovanie sekundárnych palív v cementárskych peciach je už pomaly stará záležitosť, len my sa tvárime, že ide o niečo nenormálne. Pozná napríklad pani Kaliská takú cementáreň na Slovensku, v Čechách alebo vyspelých európskych krajinách, kde nespajú alternatívne palivá? Horné Srnie je zatiaľ asi jedinou.

Ako dovetok treba poukázať na veľmi korektný prístup redakcie Hlasu ľudu, ktorá zabezpečila účasť svojho redaktora, ako sa hovorí na mieste činu, kde mal možnosť na báze predložených materiálov manažmentu cementárne a podrobnej prehliadky stavby presvedčiť sa o cieľoch pripravovaného významného diela.

Jeho článok "Hornosrňania nebudú potrebovať plynové masky" bol odrazom reálneho pohľadu novinára, ktorý nechce vyrobiť senzáciu len na základe vlastnej nevedomosti.

*Ing. Ivan Horný
výrobno-technický riaditeľ*

Na verejnom osvetlení sme presvietili 257 000,- Sk

V rozpočte obce na VO pre rok 1999 sme mali vyčlenené prostriedky vo výške 240 000,- Sk. Za rok 1999 sme v skutočnosti zaplatili 257 000,- Sk. Nakoľko v roku 2000 sa zvýšila sadzba za elektrickú energiu bude to znova vyššia čiastka, s ktorou sme nepočítali: Preto OZ na svojom zasadnutí dňa 23.2.2000 prijal opatrenie, že zredukujeme počet svetelných bodov na každé druhé svietiace. Budú svietiť križovatky ulíc a kde sú ulice lomené na tom oblúku. Len pre informáciu uvádzam náklady na VO za posledné 3 roky:

1997 - 173 000,-

1998 - 226 000,-

1999 - 257 000,-

Musíme sa zaoberať aj touto záležitosťou. Dali sme vypracovať projekt, ktorý má riešiť úsporu elektrickej energie, výmenou všetkých svietidiel. Rozpočet na jeho realizáciu je 1,1 mil. Sk. V projekte je rátané s návratnosťou finančných prostriedkov do 3 rokov. Vzhľadom k tomu, že obec má úver na kanalizáciu nie je možné výmenu svietidiel realizovať z vlastných prostriedkov. Požiadali sme štátny fond životného prostredia o dotáciu, pre rok 2000. Ak dotáciu dostaneme a zrealizujeme projekt budú zapnuté všetky svetelné body v obci.

Milan Vidoman, starosta obce

Vlára v novom tisícročí v novom šate

Voda je dobrý sluha, ale zlý pán. Pri rozvoji bývania v našom katastrálnom území si naši predchodcovia uvedomili obidve skutočnosti. Vedeli využiť rozdiel hladín vodného toku (náhon na mlynárske kolesá, splavovanie dreva a pod.), ale vedeli proti ničivým účinkom sily a výšky hladiny účinne robiť zábrany (regulácia koryta v intraviláne).

Prvým vážnym krokom k usmerneniu toku rieky Vlára bola stavba regulácie pravého brehu pozdĺž vtedajšieho intravilánu. Prípravné práce prebiehali po poslednej povodni (1919), ale boli to iba malé zásahy s presúvaním materiálu. V roku 1931 bola rozpracovaná stavba - 1. etapa regulácie koryta rieky Vlára, ktorú realizovala fy Ganburger zo Skalice s nákladom 1 365 tis. Kčs. Radosť obyvateľov z dokončenia (1933) tohoto diela bola obrovská a pri tomto akte starosta obce, správca školy Ján Petro vyslovil smelý plán urobiť obojstrannú reguláciu.

A naši predchodcovia plány plnili. Už v roku 1935 začali s predprípravnými prácami pre stavbu 2. etapy regulácie koryta rieky Vlára, aj napriek tomu, že realizácia bola začatá v roku 1937. Na predpráciach boli zamestnaní naši obyvatelia. V roku 1936 upravili cesty v lokalite Jahodíné, vysadili lipy, topole, jelše a brezy pozdĺž budúcej hrádze (ale líp doteraz krásli regulované koryto).

Firma Pick-Kovalský z Bratislavy urobila reguláciu v rokoch 1937-38 kvalitne a dodnes celá regulácia odoláva aj storočným vodám. V tomto čase bola vybudovaná obecná cesta smerom Pod Zábreh a symbióza rodinných domov s regulovaným korytom je v súčasnosti okrasou obce.

Neregulované, meandrovité koryto rieky mení svoju polohu s počtom prítokových vôd. Na príľahlé lokality pôsobia vody blahodárne len do času, kedy sa nezahryznú do úrodnej zeme. A v posledných rokoch sa zvýšené stavy (mimo jari, čo je pravidlo) často opakujú.

V rámci pozemkových úprav boli navrhnuté riešenia pre ochranu ohrozených lokalít (Rybničky, Rajkovec, Stará rieka, Blatné), ale chýbali financie. Až do roku 1999. Opakované zvýšenie hladiny (jún 99, hladina až 146 cm) spôsobilo enormnú eróziu hlavne v lokalite Stará rieka, kde voda odniesla temer 10 m široký pás ornice a jej podložia. A problém ohrozenia vodného zdroja bol na svete.

Starosta obce Milan Vidoman reagoval operatívne a požiadavka obce bola riešená.

Na základe rozhodnutia Štátneho vodohospodárskeho dozoru z 22.7.1999 a vypracovaním Projektovej dokumentácie na zamedzenie erózie v predmetnej lokalite v nasledujúcom hydrogeologickom posudku RNDr. Juraj Minárik potvrdzuje, že je nutné zamedziť ohrozeniu nivy (povodia) vo všetkých súvislostiach, najmä:

- jej zníženia (je aj tak úzka)
- ohrozenia jedinej poľnej cesty a súkromných pozemkov
- ohrozenia ochranného pásma vodného

zdroja 2. stupňa vnútorného a narušenia akumulčných oblastí podzemných vôd, čerpaných zdrojom

V terajšom stave nie je vodný zdroj Stará rieka ohrozený (ani PHO 1. stupňa) ale rýchlosť erózie nivy z posledných rokov bez technických opatrení vážne ohrozí oblasť PHO 2. stupňa, čím môže byť kvalita poriečnej podzemnej vody ovplyvnená. Proces, ktorý na Staréj rieke začal môže mať do 5 až 10 rokov havarijný charakter ohrozenia vodného zdroja.

V geologickom posudku 99/14 z augusta 1994 sú doporučená a bezodkladnom technickým zásahu, ktoré sú v Projektovej dokumentácii potvrdené ako správne.

Okresný úrad v Trenčíne, odbor životného prostredia konal operatívne. Obecný úrad v Hornom Srní dostal list F99/02344-003, v ktorom je Oznámenie o začatí vodohospodárskeho dozoru, ktorého predmetom bolo prerokovanie nápravných opatrení vyplývajúcich z geologického posudku č. úlohy 99/14. Ďalšie

spoločné zasadnutie zainteresovaných odborných organizácií a posúdenie stavu problémovej lokality boli jednoznačné a operatívne.

Už v 12. mesiaci 1999 (po konkurznom konaní) začal Lesostav Nitra vykonávať nápravné opatrenia v zmysle schválenej projektovej dokumentácie.

Je to jedna z dôležitých akcií, ktoré starosta obce so svojimi spolupracovníkmi vykonáva. Zároveň je to dokument, že zainteresované organizácie štátnej správy pri opodstatnených a technicky prípravených požiadavkách konajú rýchlo a v prospech ohrozeného územia a spoločného záujmu.

Rieka Vlára bola predmetom pozornosti v minulosti, súčasníkov v lete ovlaží, polia vo svojom okolí zásobuje vodou, ale vie byť aj hrozivá. Naši predkovia si podľa finančných možností s jej vrtochmi vedeli poradiť. Nám ostáva uchovať jej čaro tak, aby meandrovité koryto dostalo správny smer. Už sme začali.

Ing. A. Kráčaj

Bronzová sekerka z Bologovej

Ako ten čas letí ... často si povzdychneme sami pre seba, alebo pred rodinou či priateľkami. Túto skutočnosť som si uvedomil v septembri 1999, keď som navštívil výstavu v našej Základnej škole. Výstava bola jednou zo sprievodných akcií osláv 560. výročia prvej písomnej zmienky o Hornom Srní. Áno, prešlo už desať rokov odtiaľ, čo sme pripravovali dôstojné oslavy 550. výročia prvej písomnej zmienky (1439) o našej

obci. Za tých desať rokov sa zmenilo veľmi mnoho, najbateľnejšia je zmena spoločensko-politických pomerov, ktorá sa udiala len niekoľko týždňov po týchto veľkolepých oslavách. Nám pribudlo desať rokov, ale Hornému Srniu pribudlo za ten čas niekoľko storočí. Zdá sa to neuvěřiteľné, ale je tomu tak. Ak sme v publikácii HORNÉ SRNIE z roku 1989 konštatovali, že človek

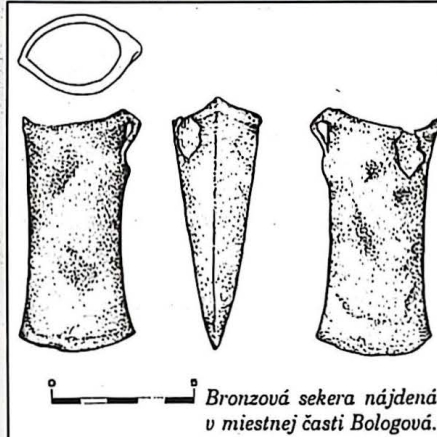
žil v našom hotári v období mladšej doby železnej - okolo roku 500 pred Kristom, vsúčasnosti je potrebné tento údaj opraviť.

Medzi inými exponátmi ma na výstave upútal osobitne jeden predmet. Bola to malá bronzová sekerka. Hneď som sa začal o ňu zaujímať a zisťovať o nej niečo bližšie. Dozvedel som sa, že ju našiel náš spoluobčan Jarolím Špirka v októbri roku 1997. Cestou z Horného konca okolo Kopára sa dostal do miestnej časti Bologová. Tu je poľnohospodárska pôda, ktorú obrába Poľnohospodárske družstvo Vlára. Pôda bola po-

oraná, ako sa patrí po zbere úrody a na tejto oráčine ležal malý predmet, ktorý Jarolím Špirka zbadal. Odniesol ho domov, očistil a čakal na príležitosť, aby jeho nález zverejnil. Tá sa naskytla o dva roky neskôr, keď sa uskutočnila výstava k výročiu obce.

Sekerka je odliata z bronzu - zmes meď a cín. V hornej časti má otvor - tuľajku a malé uško. Do tuľajky nasadili výrobcovia zahnutú palicu, ktorá slúžila ako porisko a pomô-

cou remienkov z kože ju priviazali k ušku. Kozená a drevená súčasť sekerky sa pochopiteľne nezachovali po dlhých storočiach. Uško je zdeformované a stena na jednej strane je poškodená. Je to pravdepodobne výsledok kontaktu s orným náradím. Ústie sekerky je mierne prehnuté a má podobu nepravidelnej elipsy. Nástroj sa smerom k ostriu zužuje, ostrie je mierne vyštrbené (viď. prilože-

ná kresba). Po konzultáciach s odborníkmi z Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre možno konštatovať nasledovné: sekerka pochádza z neskorej doby bronzovej, približne 1000 - 900 rokov pred narodením Krista. Tieto zistené skutočnosti nám dovoľujú vysloviť záver, že človek žil v našom hotári približne pred 3000 rokmi. Ako vidieť, Hornému Srniu skutočne pribudlo za desať rokov niekoľko storočí. A je veľmi pravdepodobné, že to nie je ešte jeho definitívny skutočný vek.

Dr. Milan Chlebana

ŠPORTOVÉ DIANIE V OBCI

Ani počas zimného obdobia sa športové dianie v obci nezastavilo. Počas prestávky majstrovských futbalových súťaží sa futbal presťahoval pod strechu športovej haly. Od polovice októbra minulého roka odštartoval už 14. ročník minifutbalovej ligy o Pohár starostu obce, do ktorého sa prihlásil rekordný počet mužstiev v počte 15 a štartujúcich v počte 163.

Prihlásené mužstvá sa stretli medzi sebou po 2-krát. Počas súťaže sa jedno mužstvo odhlásilo a na záver bolo klasifikovaných 14 mužstiev v poradí:

1. Ferneto, 2. Apollo, 3. Juniors, 4. Merkur, 5. Skalka, 6. Botafogo, 7. Indupol, 8. Slopná, 9. Amatéri, 10. Karamelo, 11. Profesionáli, 12. Chelsea, 13. Azurit, 14. Monaco.

Mužstvo Loáno nebolo klasifikované pre 5 kontumačných prehier.

14. ročník minifutbalovej ligy bol ukončený tradičným plesom športovcov, na ktorom boli odovzdané najlepším mužstvám ceny a víťazovi "Putovný pohár starostu obce".

O oblube minifutbalovej ligy svedčí rekordný počet štartujúcich hráčov a družstiev, ako i atmosféra na športovom plese.

Po krátkom zimnom odpočinku sa rozbehla príprava mužstiev dorastu a mužov na jarnú časť ročníka 1999 - 2000.

V domácich podmienkach trénovali mužstvá od polovice januára 3-krát v týždni so striedavými úspechmi. Muži odohrali nasledovné prípravné zápasy:

Muži: H. Srnie - TTS Trenčín 1 : 1

H. Srnie - Luborča 3 : 0 a 8 : 1

H. Srnie - ODEVA Trenčín lig. dorast 2 : 3

H. Srnie - Lednické Rovné 1 : 5

Začiatok súťaže dorastu a mužov je stanovený na 12. 3. 2000, žiaci začínajú 9. 4. 2000.

Po skončení ročníka 1999 - 2000 sa pripravuje reorganizácia súťaží a preto sa naše mužstvá musia tlačiť čo najviac k vyšším stupincom tabuľky, aby si zachovali doterajšie krajské súťaže, k čomu bude potrebná i priazeň domácich fanúšikov.

V súčasnom období prebieha na štadióne rekonštrukcia a prístavba pracovne, priestorov pre správcu štadióna, zasadacej miestnosti a sociálnych zariadení, ktoré by svojim vybavením mali vyhovovať aj tým najnáročnejším športovým kritériám pre domáce majstrovské futbalové súťaže, ako i pre akcie medzinárodného charakteru, ako bolo napríklad organizovanie medzinárodného turnaja 17-ročných hráčov "Piešťany 1998 a 1999".

Peter Štefánek

Tenisový klub začína činnosť

Tenis je najmladší šport v obci a už zaujal medzi mladými významné postavenie. ZŠ Václava Mitúcha dostala do vienka v roku 1995 športový areál s hlavným zameraním na tenis. Od toho času žiaci školy dostali možnosť nakuknúť do tajov ťažkého ale krásneho bieleho športu. A záujem je značný.

Je potešiteľné, že generálny riaditeľ CEMMAC-u Ing. Karol Podhora myšlienku o rozvoji tenisu aktívne rozvíja. Svoju predstavu vysvetlil pri stretnutiach so záujemcami rozvoja podmienok a jeho predstava sa začala naplňovať v minulom roku. Starosta obce Milan Vidoman, PV Vlára a Jednota bývalých urbárikov v Hornom Srní podporili výstavbu tenisového strediska.

Urbárnici dali do dlhodobého prenájmu pozemok, na ktorom už rastie areál TK 2000. Investorom je obec.

V súčasnosti boli rozbehnuté mimo výstavby areálu (sú tu 4 kurty, cvičná stena, tribúny, basketbalové ihriská, bufet a hospodárska jednotka) aj organizačné a športové prípravy. Z nich sú v činnosti:

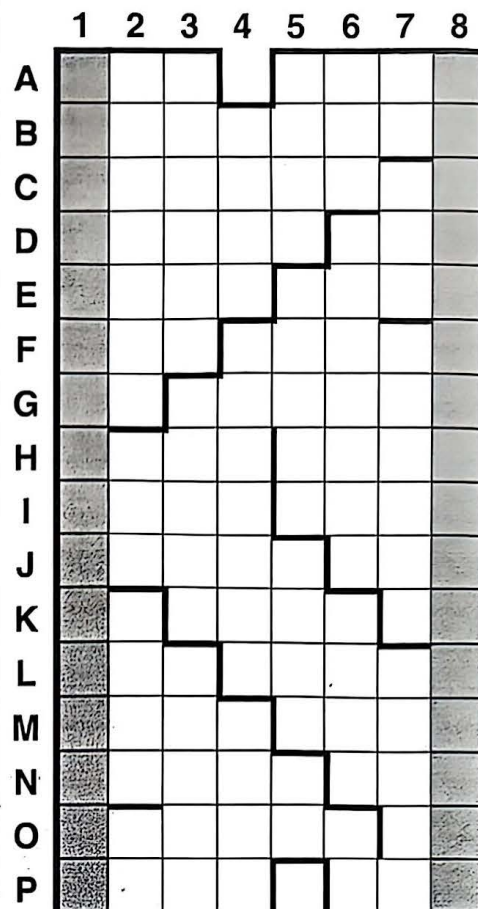
- príprava žiakov v športovej hale prebieha pod odborným vedením

- výbor TK 2000 pripravuje smernice a plán činnosti.

Tenisový areál (TK 2000) v Riekach je pred dokončením. Ostatné konkrétnejšie údaje sa do Lipovca dostanú včas.

Ing. A. Krajčí

Hlásková krížovka

VODOROVNE: A. Otec (fam.) - španielsky spisovateľ. - B. Čln s veslami - zostatok, nedoplatok (hovor.). - C. Nezisti pravdivosť údajov. - D. Časť pretekov - kód Nauru. - E. Stará bodná zbraň - švajčiarska metropola. - F. ŠPZ okr. Rychnov nad Kněžnou - juhoamerický pštros. - G. Dvojhĺska - látka na vyšívanie. - I. Trov, Prežľvaj, zdržiavaj sa - predzvesti záchvatov. - J. Patriaci Emkovi - "náboj" k luku. - K. Hľa (hovor.) - citoslovce prekvapenia - Majstrovstvá republiky (skr.). - L. Utľč - schránka mäkkýša. - M. Dopleť - vták (z lat.). - N. Trháme (kniž.) - elektromagnetická kokila (skr.). - O. Peňažný základ - španielsky člen. - P. Sídlo v Indonézie - druh papagája.

ZVISLE: 1. ZACIATOK TAJNIČKY (grécke príslovie). - 2. Náuka o slovesnom umení - impulzný raketový motor (skr.) - historický kraj na juhovýchodnom Slovensku - severovýchod (skr.). - 3. Druh juhoamerickej lamy - vydáva zvuk podobný citoslovcu "krá" - ženské meno. - 4. Skratka rozhlasovej spoločnosti Argentíny - POKRAČOVANIE TAJNIČKY - sekundárny amid. - 5. Ohrančená plocha - zberba, čvarga (pejor.) - český herec - kód angličtiny. - 6. Najväčší mačkovitý dravec, "kráľ zvierat" - nespôsob narušenie - druh rytmického tanca - ad acta. - 7. Starorímsky peniaz - Egyptská arabská republika - zaliečam sa skoro, takmer. - 8. KONIEC TAJNIČKY.

POMÔCKY: H. AIRT. - P. Evad. - 4. ARPA. - 6. Jive.

Pavol Jozefík